

مزایا و محدودیت‌های روزنامه دولت بودن

احسان صالحی

مدیرعامل سابق روزنامه ایران

می‌توانست خبر و لید و گزارش و مصاحبه خوب بنویسد هم در حوزه خبری خود متخصص می‌بود. همکاران روزنامه ایران غالباً دست‌پرورده آن دوره و اسلوب حاکم بر آن هستند. از این رو، ظرفیت حرفه‌ای خوبی در روزنامه ایران موجود است. مهم، داشتن ایده برای بهره‌گیری و شکوفاسازی هر چه بیشتر این ظرفیت است. **۳** آنچه‌آن‌که در بند ۱ گفته شد، انتساب روزنامه ایران به دولت، ظرفیت مهمی برای جریان‌سازی است. این انتساب ایجاب می‌کند که روزنامه دولت در خدمت کلان‌ایده و کلان‌روایت دولت قرار داشته باشد. با توجه به شعار وفاق دولت چهاردهم، نسبت‌یابی با این شعار و طراحی الگوی سیاسی و رسانه‌ای از آن در بستر رسانه دولت، از نظر حفظ و با طراوت نگه داشتن شعار دولت اهمیت زیادی دارد. دستیابی به الگوی رسانه‌ای وفاق و تبیین آن مسأله مهمی است که فقدان با شفاف نبودن آن ممکن است با توجه به کنش‌های دائمی و روزانه که اقتضای کار رسانه‌ای است باعث ایجاد سوء تفاهم‌هایی در عرصه سیاست و برداشت عکس از ایده و شعار دولت شود.

۴ روزگار کنونی عصر شبکه‌های اجتماعی است و بحث‌های جدی درباره چگونگی حفظ مرجعیت و اثرگذاری رسانه‌های رسمی و با سابقه در رقابت با شبکه‌ها، میکرو رسانه‌ها و بلاگرها در جریان است. لازمه بقای اثرگذار رسانه در این دوره، کشف و به‌کارگیری الگوی حضور فعال در میدان رسانه‌های جدید است. مصداق عملی فرزند زمان بودن در رسانه، استفاده از امکانات و شیوه‌های زمانه برای انتقال پیام است. درجا زدن در ابزارها و شیوه‌های گذشته، نقض غرض است چرا که هدف از فعالیت رسانه‌ای یعنی گسترش و تعمیق و اثرگذاری پیام را در مسیر نزولی قرار می‌دهد.

در پایان برای همکاران ارجمند و سختکوش خود در مؤسسه ایران بهترین‌ها را آرزو می‌کنم و امیدوارم با توجه و بهره‌گیری مضاعف از مزیت‌های نسبی و غلبه بر محدودیت‌ها، توفیقات روزنامه ایران و سایر ارکان رسانه‌ای مؤسسه در حل مسائل کشور و اعتلای نام ایران و انقلاب اسلامی روزافزون باشد.

۳۰ سالگی مؤسسه و روزنامه ایران مبارک. روزنامه ایران در ۳۰ سالی که بر آن رفته، بی‌تردید منشأ اثر و جریان‌ساز بوده است. با آرزوی توفیق برای همکاران خود در مؤسسه ایران، چند نکته به اقتضای ایران و زیست‌بوم و آینده فراروی رسانه، تقدیم می‌کنم:

۱ مؤسسه ایران از ابتدا به نام دولت تأسیس شد و روزنامه ایران به نام روزنامه دولت شناخته می‌شود. این انتساب هم مزیت‌هایی ایجاد می‌کند هم محدودیت‌هایی. انتساب به دولت، نوعی مرجعیت برای روزنامه ایران ایجاد کرده است. در دوره‌ای که رسانه‌ها درگیر بحران‌هایی از جمله بحران مرجعیت هستند، این نسبت باعث می‌شود «ایران» بتواند به‌عنوان رسانه‌ای هویت‌دار، پیام‌های هدفمند برای سطوح و لایه‌های مختلف اجتماعی و حتی برای بازیگران صحنه بین‌المللی تولید و ارسال کند. از دل این مزیت و ارتباط، امکان جریان‌سازی و تأثیرگذاری به نفع پروژه‌ها و کلان‌پروژه‌های دولت ایجاد می‌شود. صدای دولت بودن مزیتی است که اگر از سمت رسانه و نیز از سمت دولت به درستی قدر دانسته شود، امکان کنش‌های جدی و مؤثر وجود خواهد داشت. البته این انتساب محدودیت‌هایی نیز در پی دارد و خواه ناخواه از میزان درجه آزادی رسانه در پیگیری و رویکرد انتقادی در مقایسه با رسانه‌های مستقل می‌کاهد. مهم این است که گردانندگان رسانه دولت بتوانند با درک کامل و بهره‌گیری از مزیت نسبی برشمرده، محدودیت و ضعف ناشی از رقت کنش‌گیری انتقادی را پوشش دهند.

۲ تجربه خدمت در مؤسسه ایران، این باور را در نگارنده تعمیق داد که یکی از مزیت‌های مهم این مؤسسه، فعالیت جمعی از نیروهای رسانه‌ای است که به معنی واقعی روزنامه‌نگار هستند. این افراد غالباً کار روزنامه‌نگاری را در دهه ۷۰ و ۸۰ و در برهه‌ای آغاز کرده‌اند که ورود به رسانه و تحریریه، سبک‌سرانه نبوده است. اگر امروز به واسطه ظهور شبکه‌های اجتماعی، امکان فعالیت رسانه‌ای برای افرادی ولو با دانش و مهارت اندک فراهم است، دو سه دهه گذشته، کسی اصطلاحاً بدون خوردن خاک تحریریه، مجال روزنامه‌نگاری نمی‌یافت؛ یعنی باید هم فرم بلد می‌بود و

صالحی:

تجربه خدمت در مؤسسه ایران، این باور را در نگارنده تعمیق داد که یکی از مزیت‌های مهم این مؤسسه، فعالیت جمعی از نیروهای رسانه‌ای است که به معنی واقعی روزنامه‌نگار هستند. این افراد غالباً کار روزنامه‌نگاری را در دهه ۷۰ و ۸۰ و در برهه‌ای آغاز کرده‌اند که ورود به رسانه و تحریریه، سبک‌سرانه نبوده است

